

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 370)

At Yarışları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair 17.12.2003 Tarihli ve 5022 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/723)

Not : Kanun; Başkanlıkça Anayasa ile Tarım, Orman ve Köyişleri komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

29.12.2003

Sayı : B.01.0.KKB.01-18/A-13-2003-1477

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 18.12.2003 günlü, A.01.0.GNS.0.10.00.02-6597/16552 sayılı yazınız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca 17.12.2003 gününde kabul edilen 5022 sayılı "At Yarışları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" incelenmiştir:

İncelenen 5022 sayılı Yasanın 4 üncü maddesiyle, 10.07.1953 günlü, 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Yasaya eklenen geçici 2 nci maddede,

"Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce işlenmiş fiiller sebebiyle verilmiş disiplin cezaları bir defaya mahsus olmak üzere bütün sonuçlarıyla birlikte ortadan kaldırılmıştır. Ancak bu durum, ilgililere daha önce verilmiş ve uygulanmış olan cezalardan dolayı atın ikramiye, kupa ve sair mükâfatları ile herhangi bir parasal talep için hak doğurmaz.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce işlenen ve birinci fıkra kapsamına giren disiplin cezalarının verilmesini gerektiren eylemlerden dolayı ilgililer ve yarış atları hakkında disiplin soruşturması ve kovuşturması yapılmaz, devam etmekte olan disiplin soruşturma ve kovuşturmaları işlemden kaldırılır, kesinleşmiş olan disiplin cezaları infaz edilmez. Bu Kanunun kapsamına giren ve Kanunun yürürlük tarihinden önce işlenmiş disiplin suçları nedeniyle verilmiş olan disiplin cezalarına karşı Kanunun yürürlük tarihinden önce idari yargı mercilerine başvurmuş olanlardan, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde dosyanın bulunduğu yargı merciine müracaat etmek suretiyle davaya devam etmek istediklerini bildirmeyenlerin davaları hakkında: görülmekte olan davalarda davayı gören mahkemece, karar temyiz edilmiş ise Danıştayca karar verilmesine yer olmadığına ve tarafların yaptıkları masrafların üzerlerinde bırakılmasına karar verilir, vekâlet ücretine hükmedilmez. Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde davaya devam etmek istediklerini bildirenlerin davaların görülmesine devam olunur. Ancak davanın davacının aleyhine sonuçlanması halinde bu maddenin birinci fıkrasında öngörülen hükümler uygulanır."

Denilmektedir.

Görüldüğü gibi, incelenen Yasayla 6132 sayılı Yasaya eklenen geçici 2 nci maddede,

- Bu Yasanın yürürlüğe girdiği günden önce işlenmiş fiiller nedeniyle verilen disiplin cezalarının bir keze özgü olmak üzere tüm sonuçları ile birlikte ortadan kaldırılacağı,

- Bu Yasanın yürürlüğe girdiği günden önce işlenen ve birinci fıkra kapsamına giren disiplin cezalarının verilmesini gerektiren eylemlerden dolayı ilgililer ve yarış atlarına ilişkin disiplin soruşturması ve kovuşturması yapılmayacağı, sürmekte olan disiplin soruşturma ve kovuşturmalarının işlemden kaldırılacağı, kesinleşen disiplin cezalarının infaz edilmeyeceği,

- Bu Yasanın kapsamına giren ve Yasanın yürürlük gününden önce işlenen disiplin suçları nedeniyle verilen disiplin cezalarına karşı Yasanın yürürlük gününden önce idarî yargı yerlerine başvurmuş olanlardan, Yasanın yürürlüğe girdiği günden başlayarak otuz gün içinde dosyanın bulunduğu yargı yerine başvurarak davayı sürdürmek istediklerini bildirmeyenlerin davaları hakkında; görülmekte olan davalarda davayı gören mahkemece, karar temyiz edilmiş ise Danıştay'ca karar verilmesine yer olmadığına ve tarafların yaptıkları masrafların üzerlerinde bırakılmasına karar verileceği, vekâlet ücretine hükmedilmeyeceği; Yasanın yürürlüğe girdiği günden başlayarak otuz gün içinde davayı sürdürmek istediklerini bildirenlerin davalarının görülmesine devam edileceği,

Belirtilmiştir.

Anayasanın, 03.10.2001 günlü, 4709 sayılı Yasayla değişik 87 nci maddesinde, genel ve özel af ilanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun kararına bağlanmıştır.

Anayasanın 87 nci maddesinin nitelikli çoğunluk öngören bu özel düzenlemesi karşısında Türkiye Büyük Millet Meclisinin af'a ilgili yasaları kabulünde, Anayasanın genel düzenleme içeren 96 nci maddesinin uygulanamayacağı ve bu maddede öngörülen karar yetersayısının geçerli olamayacağı açıktır.

Bu durumda, incelenen Yasayla 6132 sayılı Yasaya eklenen geçici 2 nci madde düzenlemesinin "af" niteliğinde olup olmadığının irdelenmesi gerekmektedir.

Kuşkusuz, sözü edilen geçici 2 nci maddede "af" sözcüğü geçmemektedir. Ancak, Anayasa Mahkemesi'nin çeşitli kararlarında da belirtildiği gibi, hukuksal metinlerin niteliklerinin saptanabilmesi için, o metinlerin adına ya da sözcüklerine değil, amacına, içeriğine ve etkisine bakılması ve değerlendirilmesinin buna göre yapılması gerekmektedir.

At Yarışları Hakkında Yasa ve bu Yasaya dayanılarak çıkarılan At Yarışları Tüzüğü'ne dayanılarak verilen cezalar, yarış dürüstlüğü ile yarış usul ve kurallarına aykırı davranışları kapsayan "disiplin cezaları"dır.

At yarışlarında oynanan "müşterek bahisler" in büyük tutarlara ulaşması ve yarış kazanan at sahibine, yarış gelirleriyle orantılı ikramiye ödenmesi, yarışların dürüstlüğünün sağlanmasına yönelik bu cezaların, aynı zamanda "kamu düzeni" ile doğrudan ilgili olduğunu göstermektedir.

İncelenen Yasayla 6132 sayılı Yasaya eklenen geçici 2 nci maddede, bu Yasanın yürürlük gününden önce işlenmiş fiiller nedeniyle verilmiş disiplin cezalarının tüm sonuçlarıyla ortadan kaldırılması, soruşturma ve kovuşturma aşamasına gelenlere ilişkin disiplin soruşturması ve kovuşturması yapılmaması, sürmekte olan soruşturma ve kovuşturmaların işlemden kaldırılması, kesinleşmiş olan disiplin cezalarının infaz edilmemesi öngörülmüştür.

Anayasa Mahkemesi'nin 18.07.2001 günlü, E.2001/4, K.2001/332 sayılı kararında da belirtildiği gibi, af, kimi zaman kesinleşmiş cezaları ortadan kaldıran ya da değiştiren, kimi zaman da kamu davasını düşüren ya da mahkûmiyeti bütün sonuçlarıyla birlikte yok sayan bir yasama tasarrufudur.

Buna göre, incelenen Yasa ile 6132 sayılı Yasaya eklenen geçici 2 nci madde düzenlemesi, yukarıda açıklanan içeriğiyle disiplin cezası affi niteliğindedir.

Anayasanın değişik 87 nci maddesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne genel ve özel af yetkisi verilirken, "hürriyeti bağlayıcı ceza-para cezası" ya da "adli ceza-idari ceza" ayrımı yapılmamıştır.

İdari cezalar da diğer cezalar gibi kendi alanında kamu düzenini sağlamaya yönelik "cezaî" yaptırımlardır. Bu nitelikleri nedeniyle idari cezalara ilişkin af kararlarının da, Anayasanın 87 nci maddesine girdiğinde kuşku bulunmamakta ve nitelikli çoğunlukla alınması gerekmektedir.

Bu durumda, incelenen Yasanın, 6132 sayılı Yasaya geçici 2 nci maddenin eklenmesine ilişkin 4 üncü maddesinin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun oyu ile kabul edilmesi anayasal gerekliliktir.

Belirtilen hukuksal duruma karşın, tutanakların incelenmesinden, 5022 sayılı Yasanın 4 üncü maddesinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nda, üye tamsayısının beşte üçünün oyu ile kabul edilmediği anlaşılmaktadır.

Nitekim, tutanaklarda oylama sonucuna ilişkin oy sayılarına yer verilmediği gibi, maddenin üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun kararı ile kabul edildiğine ilişkin herhangi bir kayıt da yer almamaktadır.

Anayasada genel kuraldan ayrılarak toplantı ve karar yeter sayısı için özel düzenlemeler bulunan durumlarda, herhangi bir itiraz olmasa da, sonradan ortaya çıkabilecek duraksama ya da tartışmalara yer bırakmamak için toplantı ve karar yeter sayılarının tutanaklara geçirilmesi gerekmektedir.

Belirtilen duruma göre, incelenen Yasanın 4 üncü maddesi, Anayasanın 87 nci maddesinde öngörülen karar yeter sayısı olmaksızın kabul edildiğinden, bu maddeye uygun düşmemektedir.

Yayımlanması yukarıda açıklanan gerekçelerle uygun görülmeyen 5022 sayılı "At Yarışları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 4 üncü maddesinin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce bir kez daha görüşülmesi için, Anayasanın değişik 89 ve 104 üncü maddeleri uyarınca ilişikte geri gönderilmiştir.

Ahmet Necdet Sezer

Cumhurbaşkanı

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu

27.1.2004

Esas No. : 1/723

Karar No. : 19

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca görüşülerek kabul edilen ve onaylanmak üzere 18.12.2003 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Yüce Makamına sunulan 17.12.2003 tarihli ve 5022 sayılı "At Yarışları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", Sayın Cumhurbaşkanı tarafından Anayasanın değişik 89 uncu ve 104 üncü maddeleri uyarınca yayımlanması uygun bulunmayarak bir daha görüşülmek üzere, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına geri gönderilmiş ve Başkanlıkça 5.1.2004 tarihinde gerekçeli geri gönderme tezkeresi ile birlikte tali komisyon olarak Anayasa Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 27.1.2004 tarihinde yaptığı toplantısında, anılan Kanun ile geri gönderme tezkeresi Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve Türkiye Jokey Kulübü temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Kanun ve geri gönderme tezkeresinin geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmış ve maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Sayın Cumhurbaşkanı tarafından yayımı kısmen uygun bulunmayan Kanun'un, sadece 4 üncü maddesinin görüşülmesine ilişkin önerenin kabul edilmesi üzerine, anılan madde üzerinde görüşme açılmış ve yapılan oylama sonucunda madde aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>İlyas Arslan</i>	<i>Vahit Kirişçi</i>	<i>Erdoğan Özegen</i>
Yozgat	Adana	Niğde
Kâtip	Üye	Üye
<i>Ali Osman Başkurt</i>	<i>Fikret Badazlı</i>	<i>Nail Kamacı</i>
Malatya	Antalya	Antalya
Üye	Üye	Üye
<i>Osman Özcan</i>	<i>Ahmet Ertürk</i>	<i>Mehmet Ali Suçin</i>
Antalya	Aydın	Batman
Üye	Üye	Üye
<i>Ramazan Kerim Özkan</i>	<i>Ali Ayağ</i>	<i>Selami Yiğit</i>
Burdur	Edirne	Kars
Üye	Üye	Üye
<i>Özkan Öksüz</i>	<i>Ömer İnan</i>	<i>Şefik Zengin</i>
Konya	Mersin	Mersin
Üye	Üye	Üye
<i>Fahrettin Üstün</i>	<i>Cemal Uysal</i>	<i>Ahmet Kambur</i>
Muğla	Ordu	Tekirdağ
	Üye	
	<i>Maliki Ejder Arvas</i>	
	Van	

ANAYASANIN 89 UNCU MADDESİ GE-
REĞİNCE CUMHURBAŞKANINCA BİR
DAHA GÖRÜŞÜLMEK ÜZERE GERİ
GÖNDERİLEN KANUN

**AT YARIŞLARI HAKKINDA KANUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN**

Kanun No. : 5022 Kabul Tarihi : 17.12.2003

MADDE 1. - 10.7.1953 tarihli ve 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 4. - Mülkiyetinde, ortaklığında veya kirası altındaki atları yarışlarda koşturan at sahipleri ile bunların vekilleri, antrenör, at sahibi antrenör ve atın jokey, jokey yamağı, centilmen binici, seyisbaşı, seyis ve sair hizmetlileri gibi ilgilileri ve koşularda ve yarışlarda görevlendirilenlerden yarış usul ve nizamlarına ve yarış dürüstlüğüne aykırın hareket eden, yarışların ve yarış yerlerinin ve yarışlarla ilgili yer ve tesislerin düzen ve disiplinini bozanlar hakkında aşağıdaki disiplin cezaları uygulanır :

- a) İhtar cezası.
- b) Para cezası.

1. Yarış usul ve nizamlarına aykırın hareket eden, yarışlarla ilgili yer ve tesislerin düzen ve disiplinini bozanlara yüzyirmibeşmilyon lira.

2. Kayıt ve tartı ile ilgili yükümlülükleri yerine getirmeyenlere ikiyüzellimilyon lira.

3. Yarış dürüstlüğüne aykırın olarak hileli davranışlarda bulunanlara beşyüzmilyon lira.

c) Yarışlarla ilgili yerlerde geçici veya süresiz sanat icrasından yasaklama.

d) Tribün ve eklentileri dışında, yarışlarla ilgili yer ve tesislere girmekten geçici veya süresiz yasaklama.

e) Atın koşulara katılmasının geçici olarak yasaklanması.

Eylemin tekrarı halinde yukarıda yazılı para cezaları iki kat artırılarak uygulanır.

Yarış usul ve nizamları ile yarış dürüstlüğü'nün doping fiili sebebiyle bozulduğu halde aşağıdaki cezalar verilir :

a) Atın dopingli koşurulduğunun tespiti halinde doping eylemine katıldığı tespit edilen

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**AT YARIŞLARI HAKKINDA KANUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN**

(Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince
Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşölmek
Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Tarım, Orman ve Köyşşleri Komisyonunun
Kabul Ettiğı Metin)

at sahipleri, bunların vekilleri ve binicileri ile doping fiiline katıldıkları tespit edilmemiş olsa bile atların bakım, beslenme ve idman işleri ile doğrudan ilgili olan antrenör, at sahibi antrenör, seyisbaşı, seyis ve sair hizmetlilere ilk defasında bir yıl süre ile birinci fıkranın (d) bendi uyarınca geçici olarak yasaklama ve beşyüzmilyon lira para cezası, ayrıca antrenör, at sahibi antrenör, binici, seyisbaşı, seyis ve sair hizmetlilere aynı süre ile birinci fıkranın (c) bendinde yazılı muvakkaten men cezası verilir. Eylemin tekrarı halinde, failin taşıdığı nam ve hizmet sıfatına bakılmaksızın; para ve yasaklama cezaları iki katına çıkarılarak uygulanır. Aynı eylemin üçüncü defa tekrar işlenmesi halinde ise, bu kişiler hakkında süresiz olarak yasaklama cezası uygulanır.

Doping fiiline katıldıkları tespit edilen koşullarda ve yarışlarda görevlendirilen kişiler hakkında (c) bendindeki süresiz yasaklama cezası ile beşyüzmilyon lira para cezası uygulanır ve bu kişilerin görevlerine derhal son verilir. Bu kişiler, yarış işlerinde bir daha görevlendirilemezler.

b) Doping eylemine, at ilgililerinin katıldıkları tespit edilememiş olsa bile, dopingli koşurulduğu tespit edilen at, ilk defasında bir yıl süreyle, ikinci defasında iki yıl süreyle, üçüncü defasında süresiz koşullara katılmaktan yasaklanır. İlk kez dopingli koşutulan at, dopingli koştuğı koşudaki birincilik ikramiyesinin üç katı tutarındaki para cezasının, at sahibi veya at sahibi vekili tarafından yarış müessesesine nakden ve bir defada ödenmesi halinde koşullara katılır. Aynı atın tekrar dopingli koşutulduğunun veya aynı şahsa ait bir başka atın dopingli koşutulduğunun tespiti halinde bu bentteki tekerrür hükümleri uygulanır. Atın ilk defa dopingli olarak koşutulması ve para cezası ödemek kaydıyla koşullara katılması konusu atın ilgililerine verilen disiplin cezalarını ortadan kaldırmaz.

(Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince
Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek
Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Bu maddede öngörülen ihtar cezası ile ikiyüzlü milyon liraya kadar para cezası, onbeş yarış gününe kadar koşulara katılmaktan ve yarışlarla ilgili yerlerde sanat icrasından geçici yasaklama cezaları Yarış Komiserler Kurulu tarafından ilgililerin savunmaları alınmak kaydıyla verilir ve derhal icra olunur. İkiyüzlü milyon lirayı aşan para cezaları ile onbeş yarış gününü aşan geçici yasaklama cezaları ve süresiz yasaklama cezaları Yüksek Komiserler Kurulunca verilir.

Eylemin ağırlık derecesine göre, yukarıda yazılı disiplin cezalarından biri veya birkaçı birlikte verilebilir.

Yarış Komiserler Kurulunca verilecek cezalara karşı öğrenme tarihinden itibaren onbeş gün zarfında Yüksek Komiserler Kuruluna itiraz edilebilir. Yüksek Komiserler Kurulunca itirazın veya ilk derece olarak verilen cezalar kesindir.

MADDE 2. - 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanunun değişik 7 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Birinci fıkra hükmüne aykırı hareket edenler hakkında üç aydan iki seneye kadar hapis ve 10 000 000 000 (onmilyar) liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası verilir.

MADDE 3. - 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Cari yılda, yarış gelirinin bir evvelki takvim yılındaki yarış geliri toplamından fazla olması halinde, bu fazladan yarış ikramiyelerine düşecek kısım millî bir bankada Tarım ve Köyişleri Bakanlığı emrine açılacak hususi fona devredilir. Fonda biriken para Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından at ıslahı ve tesisleri ile hayvancılığın geliştirilmesine sarf olunur.

MADDE 4. - 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. - Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce işlenmiş fiiller

MADDE 4. - Kanunun 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince
Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek
Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

sebebiyle verilmiş disiplin cezaları bir defaya mahsus olmak üzere bütün sonuçlarıyla birlikte ortadan kaldırılmıştır. Ancak bu durum, ilgililere daha önce verilmiş ve uygulanmış olan cezalardan dolayı atın ikramiye, kupa ve sair mükâfatları ile herhangi bir parasal talep için hak doğurmaz.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce işlenen ve birinci fıkra kapsamına giren disiplin cezalarının verilmesini gerektiren eylemlerden dolayı ilgililer ve yarış atları hakkında disiplin soruşturması ve kovuşturması yapılmaz, devam etmekte olan disiplin soruşturma ve kovuşturmaları işlemden kaldırılır, kesinleşmiş olan disiplin cezaları infaz edilmez. Bu Kanunun kapsamına giren ve Kanunun yürürlük tarihinden önce işlenmiş disiplin suçları nedeniyle verilmiş olan disiplin cezalarına karşı Kanunun yürürlük tarihinden önce idarî yargı mercilerine başvurmuş olanlardan, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde dosyanın bulunduğu yargı merciine müracaat etmek suretiyle davaya devam etmek istediklerini bildirmeyenlerin davaları hakkında; görülmekte olan davalarda davayı gören mahkemece, karar temyiz edilmiş ise Danıştayca karar verilmesine yer olmadığına ve tarafların yaptıkları masrafların üzerlerinde bırakılmasına karar verilir, vekâlet ücretine hükmedilmez. Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde davaya devam etmek istediklerini bildirenlerin davalarının görülmesine devam olunur. Ancak davanın davacının aleyhine sonuçlanması halinde bu maddenin birinci fıkrasında öngörülen hükümler uygulanır.

MADDE 5. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

